

Forslag

til

Lov om anmeldelse af fødsler og dødsfald.

Fremsat den 15. februar 1968 af *kirkeministeren*.

§ 1. Fødsler og dødsfald, der finder sted her i landet eller om bord i skibe eller luftfartøjer, hvis første ankomststed derefter er en dansk havn eller lufthavn, skal anmeldes til folkekirkens ministerialbøger.

§ 2. Anmeldelse af fødsel skal foretages af barnets forældre, for barn uden for ægteskab af moderen.

Stk. 2. Anmeldelse af dødsfald skal foretages af afdødes ægtefælle, hvis samlevet bestod, og ellers af hans børn over 18 år eller af hans forældre i den nævnte rækkefølge.

Stk. 3. Findes der ingen anmeldelsespligtig efter stk. 1-2, der er i stand til at foretage anmeldelsen, skal denne foretages af tilstedeværende personer over 18 år, der hører til den fødendes eller afdødes husstand, eller hos hvem den pågældende har ophold.

Stk. 4. Har fødslen eller dødsfaldet fundet sted om bord i et skib eller et luftfartøj, skal anmeldelsen foretages af skibets eller luftfartøjets fører eller hans stedfortræder, såfremt ingen anmeldelsespligtig efter stk. 1-3 er til stede eller er i stand til at foretage anmeldelsen.

Stk. 5. Foretages der medicolegalt ligsyn eller politimæssig undersøgelse i anledning af et dødsfald, skal politiet foretage anmeldelse af dødsfaldet.

§ 3. Er en anmeldelse ufyldstgørende, kan ministerialbogsføreren pålægge den

Kirkemin. j. nr. 5 P 156.

anmeldelsespligtige at afgive personlig forklaring til ham.

§ 4. Nærmere regler om afgivelse af anmeldelser, herunder om de attester m. v., der skal følge med anmeldelser, fastsættes af kirkeministeren.

§ 5. Den, der overtræder §§ 1 og 2 eller tilsidesætter pålæg efter § 3, straffes med bøde. På samme måde straffes den, der afgiver urigtig anmeldelse eller urigtig forklaring efter § 3.

Stk. 2. I forskrifter, der udfærdiges i medfør af § 4, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

§ 6. Loven træder i kraft den 1. april 1968.

Stk. 2. Samtidig ophæves §§ 9-11 i forordning af 30. maj 1828 om adskilligt, som i henseende til dåben bliver at iagttage samt § 10 i lov af 13. april 1851 om ægteskabs indgåelse uden for de anerkendte trosamfund eller imellem medlemmer af forskellige trossamfund m. v. Endvidere ophæves § 18 i lov nr. 88 af 15. maj 1903 om valgmenigheder og § 10, stk. 1, 2. pkt. i lov om kirkers brug, sognebåndsløsning m. m., jfr. lovbekendtgørelse nr. 151 af 30. maj 1961.

§ 7. Loven gælder ikke for de sønderjyske landsdele, Færøerne og Grønland, men kan ved kgl. anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Forslaget tilsigter at tilvejebringe hjemmel for, at fødsler og dødsfald i alle tilfælde skal anmeldes til folkekirkens ministerialbøger, samt at fastslå, hvem anmeldelsespligten påhviler.

Pligten til at anmelde fødsler til folkekirkens ministerialbøger er hjemlet i forordning af 30. maj 1828 om adskilligt, som i henseende til dåben bliver at iagttage, § 9, der foreskriver, at enhver barnefødsel skal anmeldes til ministerialbøgerne inden 2 dage i købstæderne og inden 8 dage på landet. Derimod er pligten til at anmelde dødsfald til ministerialbøgerne ikke lovfæstet. Da statens anerkendelse af et uden for folkekirken stående trossamfund ifølge praksis indbefatter ret til at føre egne ministerialbøger for de enkelte menigheder inden for trossamfundet, gælder det dog, at fødsler og dødsfald blandt medlemmerne af de her i landet anerkendte trossamfund anmeldes til indførelse i den af præsten for vedkommende menighed førte ministerialbog, forudsat at fødslen eller dødsfaldet har fundet sted inden for det område, for hvilket præsten har anerkendelse.

Ifølge planerne for det under opbygning værende centrale personregister er det tanken, at de grundlæggende persondata vedrørende børn, der fødes efter registrets oprettelse, skal tilgå dette register gennem folkeregistrene i form af indberetninger fra ministerialbogsførerne om stedfundne fødselsanmeldelser. Da praktiske hensyn kræver, at antallet af indberetningssteder begrænses mest muligt og at de enkelte indberetningssteders områder ikke overlapper hinanden, har repræsentanter for de nu anerkendte trossamfund indvilget i, at den bestående adgang til at anmelde fødsler til trossamfundenes ministerialbøger bringes til ophør. Uanset at det som hidtil ikke skal påhvile ministerialbogsførerne at afgive indberetning om stedfundne dødsanmeldelser, findes hensynet til orden og konsekvens i personregistreringen at burde føre til, at også anmeldelse af dødsfald i alle tilfælde afgives til folkekirkens ministerialbøger.

Det har længe været følt som en mangel ved den bestående retstilstand, at der ikke er hjemmel til at kræve dokumentation fremlagt i forbindelse med afgivelse af fødsels- og dødsanmeldelser, jfr. for fødselsanmeldelsernes vedkommende forordningen af 30. maj 1828 § 9 sammenholdt med § 13, hvorefter dokumentation først kan fremlægges ved bestillingen af dåben. Medens fødselsregistreringen

i tidligere tider betragtedes som en rent foreløbig registrering, der blot havde til formål at sikre kontrollen med, at alle børn — under den dagældende dåbstvang — blev døbt i betimelig tid, må fødselsregistreringen nu anses for den grundlæggende registrering. Under hensyn hertil er det ønskeligt, at der tilvejebringes hjemmel for, at der administrativt kan gives forskrifter om, at rigtigheden af de i fødselsanmeldelser indeholdte oplysninger skal bekræftes ved fremlæggelse af de nødvendige attester m. v., samt sådanne andre forskrifter bl. a. om anvendelse af anmeldelsesblanketter og om fristen for anmeldelsernes afgivelse, som kan tjene til at fremme registreringens nøjagtighed og hurtighed, således at registreringen i ministerialbøgerne kan afgive et fyldestgørende grundlag for den efterfølgende registrering i folkeregistrene og det centrale personregister. Hensynet til ministerialbøgernes nøjagtighed gør det ligeledes ønskeligt, at der tilvejebringes hjemmel for at kræve de fornødne bevisligheder tilvejebragt i forbindelse med dødsanmeldelser.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Ad § 1.

Efter bestemmelsen skal enhver barnefødsel og ethvert dødsfald anmeldes til indførelse i folkekirkens ministerialbøger. Som nævnt under de almindelige bemærkninger indebærer dette en ændring i forhold til den nugældende retstilstand for så vidt angår anmeldelse af fødsler og dødsfald blandt medlemmer af de her i landet anerkendte trossamfund. Trossamfundenes interesse i at blive gjort bekendt med sådanne anmeldelser vil efter den med repræsentanter for trossamfundene truffene overenskomst blive tilgodeset ved afgivelse af melding herom til vedkommende trossamfunds præst.

De anerkendte trossamfunds adgang til at føre egne ministerialbøger og til at udstede attester med borgerlig gyldighed efter disse berøres i øvrigt ikke af bestemmelsen.

Bestemmelsen om anmeldelse af fødsler og dødsfald, der indtræffer om bord i skibe og luftfartøjer, der som første havn anløber dansk havn (lufthavn), svarer til gældende praksis.

Det er forudsat, at der foretages anmeldelse om fødsel såvel af levendefødte som af dødfødte børn.

Ad § 2.

Den principale anmeldelsespligt er begrænset til de barnet og den afdøde nærmest stående personer. Findes sådanne nærmerestående personer ikke, eller er de som følge af fraværelse eller af andre grunde ude af stand til at foretage anmeldelse, indtræder der subsidiært en anmeldelsespligt for de i stk. 3-4 nævnte personer.

Bestemmelsen i stk. 5, der særlig tager sigte på dødsfald i forbindelse med ulykkestilfælde og forbydelser, er ny.

Ad § 3.

Da det er tanken, at anmeldelser af fødsler og dødsfald fremtidig skal afgives skriftligt på dertil bestemte blanketter, vil personligt fremmøde af anmeldere herefter normalt ikke være nødvendigt. Det må dog anses for påkrævet, at der som hidtil er adgang til i påkommende tilfælde at forlange, at en anmelder afgiver personlig forklaring til ministerialbogsføreren.

Ad § 4.

I henhold til denne bestemmelse vil der kunne gives nærmere forskrifter om formen for anmeldelserne, om fristen for deres afgivelse og om til hvilken ministerialbogsfører de skal afgives.

Ligeledes vil der kunne gives nærmere forskrifter om, hvilke attester der skal fremlægges i forbindelse med anmeldelser.

Ad § 5.

Bestemmelsen afløser bestemmelsen i forordningen af 30. maj 1828 § 10, 2. pkt.

Ad § 6.

Med hensyn til ophævelsesbestemmelserne henvises til det under de almindelige bemærkninger anførte for så vidt angår bestemmelserne i døbsforordningen. Bestemmelsen om fødselsanmeldelse og navngivelse i visse tilfælde i § 10 i loven af 13. april 1851 har for så vidt angår navngivelse været uden praktisk betydning, efter at der ved lov af 4. marts 1857 er givet almindelige bestemmelser om navngivelse af børn, der ikke døbes. Bestemmelserne i valgmenighedsloven og loven om kirkers brug, sognebåndsløsning m. m., der bygger på den nugældende ordning, foreslås ophævet, således at nye generelle bestemmelser om afgivelse af fødsels- og dødsanmeldelser umiddelbart kan bringes i anvendelse også med hensyn til anmeldelse af fødsler og dødsfald blandt valgmenighedsmedlemmer og sognebåndsløserne.

Ad § 7.

Loven gælder ikke for de sønderjyske landsdele, Færøerne og Grønland. For Færøernes og Grønlands vedkommende vil loven senere kunne sættes i kraft efter forhandling med hjemmestyret og landsrådet.